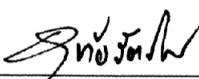

สาทิศ ฉัตรชัยพันธ์ 2551: การวิเคราะห์เศรษฐกิจการผลิตปลาแรดในจังหวัดอุทัยธานี
ปีการผลิต 2548/2549 ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ) สาขา
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ภาควิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ศาสตราจารย์อุทัยรัตน์ ฦ นคร, Ph.D. 89 หน้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงต้นทุน ผลตอบแทน วิธีการตลาด และ
ประสิทธิภาพการใช้ปัจจัยการผลิตจากการเลี้ยงปลาแรดของเกษตรกรที่เลี้ยงปลาแรดในจังหวัด
อุทัยธานี โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรที่เลี้ยงปลาแรดทั้งในบ่อดิน และกระชัง รวมถึงผู้ค้าปลาแรด
เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนจากการเลี้ยง ซึ่งการเลี้ยงปลาแรดมีรอบการผลิตที่ช้า เนื่องจาก
ข้อจำกัดด้านระยะเวลาการเลี้ยงที่นานกว่า 2 ปี ทำให้ต้นทุนของค่าเสียโอกาสแรงงานการเลี้ยงปลา
แรดในบ่อดินและในกระชังสูงถึงร้อยละ 57.58 และ 83.58 ของต้นทุนทั้งหมดตามลำดับ แต่หาก
ตัดต้นทุนส่วนนี้ พบว่าเกษตรกรที่เลี้ยงปลาแรดในบ่อดินและในกระชังจะมีกำไรเฉลี่ย 10.42 และ
4.45 บาท/กก. ตามลำดับ ดังนั้นหากเกษตรกรประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาแรดเป็นอาชีพเสริม จะช่วย
แก้ปัญหาต้นทุนในส่วนค่าเสียโอกาสของแรงงานเกษตรกรได้ สำหรับผู้ค้าปลาแรดได้รับราคา
ส่วนต่างเฉลี่ย 12.37 บาท/กก. โดยผลผลิตร้อยละ 74.60 จะถูกระบายสู่ต่างจังหวัด ส่วนอีกร้อยละ
25.40 เป็นการบริโภคภายในจังหวัดอุทัยธานี ในปี 2549 จังหวัดอุทัยธานีมีอุปทาน 809,376.17
กก./ปี และตลาดมีอุปสงค์ 807,344.95 กก./ปี ซึ่งสภาวะที่อุปสงค์มีค่าใกล้เคียงกับอุปทานเช่นนี้
หากไม่มีปัจจัยใดมาสนับสนุนเกษตรกรจะได้รับราคาผลผลิตที่คงที่ ด้านประสิทธิภาพของการใช้
ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิด หากผู้เลี้ยงปลาแรดในบ่อดินต้องการจะลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิตปลาแรด
ควรเพิ่มความถี่ในการเปลี่ยนถ่ายน้ำ ปริมาณปูนที่ใช้ปรับสภาพบ่อ และมูลค่าของยาปฏิชีวนะ ควร
ลดปริมาณอาหารสำเร็จรูป และอัตราการปล่อย ส่วนปลาแรดที่เลี้ยงในกระชังควรเพิ่มปริมาณ
อาหารสำเร็จรูป มูลค่ายาปฏิชีวนะ และมูลค่าผัก โดยลดอัตราการปล่อยพันธุ์ปลา

สาทิศ ฉัตรชัยพันธ์
ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

20 / 5 / 51

Satid Chatchaipun 2008: An Economic Analysis of Giant Gouramy, *Osphronemus gouramy* Production in Uthai Thani Province, Crop year 2005/2006. Master of Science (Aquaculture), Major Field: Aquaculture, Department of Aquaculture. Thesis Advisor: Professor Uthairat Na-Nakorn, Ph.D. 89 pages.

The preliminary information of economic aspect is important for investment decision. This study aimed to get general information and production status of giant gouramy culture in Uthai Thani Province. The interviewed data were collected from dealers and farmers operating both pond and cage culture. The cost-return analysis showed high average opportunity cost of pond and cage culture, 57.58 percent and 83.58 percent of total cost, respectively because of a long culture duration. Nevertheless, when opportunity cost was excluded the average profit for pond and cage culture was 10.42 and 4.55 Baht/kg, respectively. Thus we made a suggestion that giant gouramy culture should be operated as a side occupation of farmers to decrease the opportunity cost. Average profit of dealers was 12.37 Baht/kg. Seventy four point six percent of total production was distributed to another provinces and 25.40 percent was consumed within Uthai Thani Province. In 2006, the giant gouramy supply of Uthai Thani Province was 809,376.19 kilogram while the market demand was 807,344.95 kg/year. The relatively equal demand and supply may lead to a constant market prize of giant gouramy. However, the expansion of giant gouramy culture is possible only if a good management on demand and supply is made. The result of economic efficiency revealed that the frequency of water exchange, liming quantity and antibiotic expense should be increased while artificial feed quantity and density should be decreased to enhance yield of pond culture. Likewise, to increase yield of the cage culture, the artificial feed quantity, antibiotic expense and vegetable expense should be increased while density should be decreased.

Satid Chatchaipun

Student's signature

Uthairat Na-Nakorn

Thesis Advisor's signature

20 / 5 / 08